

Оперативна програма Регионално развитие **2007-2013**

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Оперативна програма
Регионално развитие
2007-2013

www.bgregio.eu

Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013

www.bgregio.eu

май 2013

Изготвено по проект: BG161PO001/5-01/2008/056
"Изработване и разпространение на информационни материали за
Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. (ОПРР)"
Приоритетна ос 5: „Техническа помощ“ на ОПРР. Проектът се финансира от
Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на
Република България.

ОБЩА ЦЕЛ:

Подобряване на качеството на живот и работната среда с подобър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.

**Бюджет на програмата:
3 131 821 212 лева**

ОПРР се финансира от Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България.

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие

Бюджет: 1 861 603 132 лева

Бенефициенти: Общините на територията на 86 градски агломерационни ареали, Европейската инвестиционна банка (като Холдингов фонд по инициативата JESSICA), Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Министерство на вътрешните работи / Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Министерство на образованието, младежта и науката, Дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ, Фонд за жилищно обновяване, организации с нестопанска цел в партньорство с общини, неправителствени организации и университети, когато действат като сдружения с нестопанска цел за предоставяне на здравни, социални, образователни и културни услуги.

Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност

Бюджет: 645 889 482 лева

Бенефициенти: Агенция „Пътна инфраструктура“, 86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали, Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“.

Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма

Бюджет: 310 294 351 лева

Бенефициенти: Министерство на културата, Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, Министерски съвет, 264 общини, включително в партньорство със сдружения на общини, местни, регионални и национални туристически организации, регистрирани в Националния туристически регистър, публични власти, управляващи недвижими културни ценности с национално и световно значение.

Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество

Бюджет: 208 236 772 лева

Бенефициенти: Областни управи, 178 общини извън обхвата на градските агломерационни ареали, неправителствени организации в партньорство с общини или областни администрации.

Приоритетна ос 5: Техническа помощ

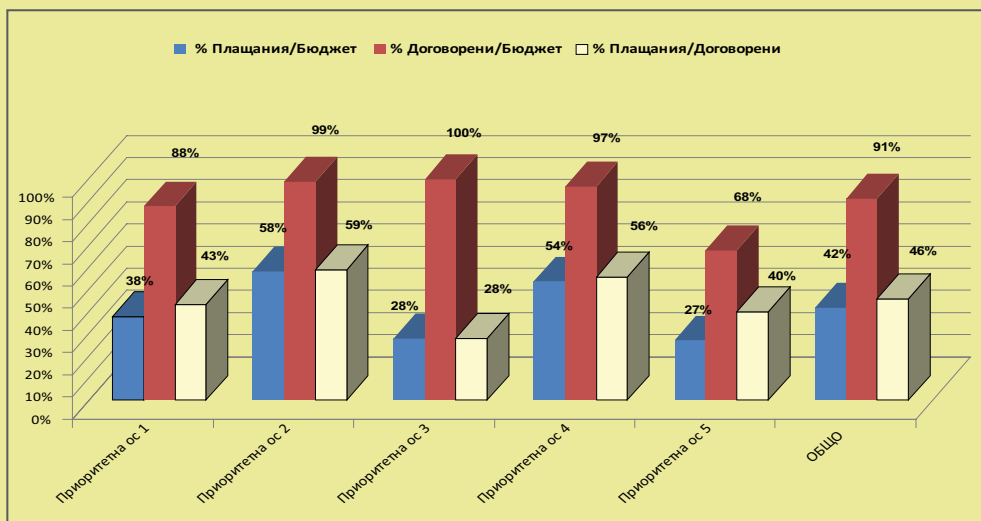
Бюджет: 105 797 473 лева

Бенефициенти: Управляващият орган на ОПРР, Дирекция „Жилищна политика“, Дирекция „Вътрешен одит“ и Дирекция „Технически правила и норми“ в МРРБ, Министерство на здравеопазването, Министерство на културата, Министерство на образованието, младежта и науката, Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, Министерство на вътрешните работи, Агенция „Пътна инфраструктура“, Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“.

Показатели за общия напредък при изпълнението на ОПРР

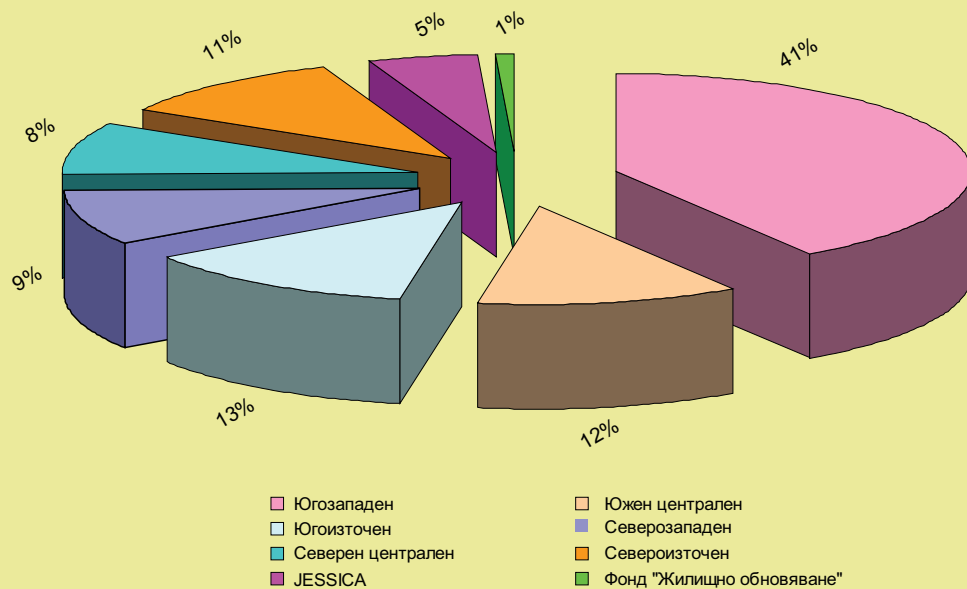
- Публикувани са **48 схеми** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност **3,131 млрд. лв.** или **100%** от бюджета на ОПРР;
- През 2013 г. приоритетно освободеният ресурс ще бъде насочен към схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи;
- По програмата към 30.04.2013 г. са **подадени общо 1893 проектни предложения** и са сключени **1005 договора** с **общ размер** на предоставената безвъзмездна финансова помощ – **2,850 млрд. лв.** или над **91%** от бюджета на програмата (3,131 млрд. лв.);
- Общият размер на плащанията към 30.04.2013 г. възлиза на **1036 млн. лв.** или **46% от размера на договорените средства** и **33% от бюджета** на ОПРР. Общият размер на сертифицираните средства е **858 млн. лв.**

С тези показатели ОПРР се нарежда сред най-успешните програми в България. С подкрепяните дейности ние достигаме до всеки регион в страната, показваме видими резултати и спомагаме за подобряване на качеството на живот и работната среда на всеки български гражданин чрез осигуряване на **по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.**

Финансово изпълнение на ОПРР за периода 01.01.2007 – 30.04.2013 г.

% изплатени средства по райони на ниво NUTS 2 за
периода 01.01.2007 – 30.04.2013 г.

Ключови проекти по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

1. Деинституционализация на децата в България

В рамките на Операция 1.1 „Социална инфраструктура“ е в изпълнение схема за безвъзмездна финансова помощ **„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“**. Конкретни бенефициенти са 62 общини в градските агломерации. Схемата е насочена към **подпомагане изграждането/ реконструкцията/ обновяването/ преустройството на подходяща инфраструктура на територията на градските агломерации**, която да замени институционалната грижа и да допринесе за създаване на нови възможности за децата с увреждания и техните семейства, така че да получат подкрепа в общността и в своята естествена среда. Подписани са всичките **62 договора** на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ **103 млн. лв.** С изпълнението на проектите се **предвижда създаването на общо 133 центъра за настаняване от семеен тип и 27 защитени жилища**.

Предоставени са **10 млн. лв.** безвъзмездна финансова помощ на Министерство на здравеопазването за реструктуриране на **8 пилотни Дома за медико-социални грижи за деца** с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 г.

2. Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на лечебни и здравни заведения – държавни и общински

Предоставени са **123 млн. лв.** безвъзмездна финансова помощ на Министерство на здравеопазването за реконструкция и обновяване на **13 държавни лечебни заведения**. Предвидени са **140 млн. лв.** за реконструкция и обновяване на **общински** лечебни заведения (2 схеми за безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 4). Към 30.04.2013 г. са подписани **31 договора** на обща стойност **129 млн. лв.**

3. Реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища

Основна цел на схемата за безвъзмездна финансова помощ е да насърчи достъпността, взаимосвързаността и сближаването вътре в регионите чрез подобряване и ремонт на регионални и местни пътища. Бенефициент е Агенция „Пътна инфраструктура“. Общата стойност е **501 млн. лв.** Ще бъдат рехабилитирани/реконструирани приблизително **795 км пътни участъци** на територията на страната. В изпълнение са **49 договора** на обща стойност **491 млн. лв.** Към 30.04.2013 г. са рехабилитирани и въведени в експлоатация общо **454 км пътни участъци**.

4. Подкрепа за градския транспорт в големите градове

В рамките на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт“ по Оперативна програма „Регионално развитие“ са предвидени **411 млн. лв.** за развитието на интегриран градски транспорт в 7-те големи града на страната – София, Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе и Стара Загора. Ще се акцентира върху създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт. В Управляващия орган на ОПРР е създадено **звено за подпомагане изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт**.

• Проект за интегриран градски транспорт на община Бургас

Проект „Интегриран градски транспорт на Бургас“ е първият голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на

ОПРР. Общият му размер възлиза на **131 млн. лв.**, от които – безвъзмездна финансова помощ **101 млн. лв.** и **30 млн. лв.** – собствен принос на Община Бургас. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 26 ноември 2010 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 16 август 2012 г.

Проектът предвижда **набор от мерки за модернизация на общественя транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини** (пеш или чрез велосипеди), както и **проучвания за бъдещи инвестиции**, които да надграждат постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Обновяване на подвижния състав и базите за поддръжка;
- Изграждане на централна автобусна спирка и обновяване на автобусни терминали;
- Въвеждане на нова оптимизирана и атрактивна автобусна маршрутна мрежа и на система за бърз автобусен транспорт;
- Изграждане на велоалеи и пешеходни надлези;
- Въвеждане на интегрирана електронна билетна система и система за информироване на пътниците в реално време по спирките и в автобусите;
- Единен център за контрол и управление на трафика, подпомаган от системи за видеонаблюдение и контрол на общественя транспорт;
- Светофарна уредба с приоритет за автобусите на градския транспорт.

• **Проект за интегриран градски транспорт на София**

Проект „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община“ е **вторият голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на ОПРР. Общият му размер възлиза на **122 млн. лв.**, от които **98 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ и **24 млн. лв.** – собствен принос на Столична община. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 23 август 2011 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 13 юни 2012 г.

Проектът предвижда **набор от мерки за подобряване качеството на общественя транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.**

Компоненти на проекта:

- Интелигентна система за контрол на трафика;
- Електронни информационни табла;
- Доставка на 50 бр. нови тролейбуси;
- Маркетингово и правно проучване за навеси на общественя транспорт;
- Модернизация на трамвайната линия по бул. „България“;
- Нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“.

● **Проект за интегриран градски транспорт на Варна**

Проект „Подкрепа за интегриран градски транспорт на Варна” е **третият голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на ОПРР. Общият му размер възлиза на **114 млн. лв.**, от които **90 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ и **23 438 605 лв.** (от които 10 734 657 лв. са недопустими разходи) – собствен принос на община Варна. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 9 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 17 декември 2012 г.

Проектът за интегриран градски транспорт на град Варна включва **реализирането на 10 компонента, съответстващи на основните стратегически цели на ОПРР за създаване на система за устойчив градски транспорт.**

Компоненти на проекта:

- Автоматизирана билетна система;
- Предимство на превозните средства за масов градски обществен транспорт (МГОТ) на кръстовищата;
- Система за информация на пътниците в реално време;
- Център за управление на МГОТ;
- BRT коридор;
- Подвижен състав;
- Съоръжения за колоездене;
- Подобрения на три крайни спирки;
- Подобрения на производствено- техническата база;
- Мерки за достъпност и подобряване на статичната информация на спирките на МГОТ.

● **Проекти за интегриран градски транспорт в четирите големи града**

За реализиране на проекти за модернизирание на градския транспорт в останалите четири големи града в България по ОПРР са предвидени средства в размер на **204 млн. лв.** Те са разпределени между четирите града на базата на брой жители, население, ползващо градски транспорт и туристически поток. През юли и август 2012 г. са подписани договори с общините Плевен, Пловдив, Русе и Стара Загора. Общият размер на проектите възлиза на **125,9 млн. лв.**, от които **112,5 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ.

Компоненти на проектите за градски транспорт:

- Планиране на транспорта, с цел постигане на преход от използването на лични автомобили към обществен транспорт, велосипеди и ходене пеша;
- Интелигентни системи за регулиране на трафика;
- Система за електронно таксуване;
- Екологичен подвижен състав от автобуси/тролейбуси;
- Подобряване и развитие на инфраструктурата на градския транспорт;
- Конфигуриране на пътищата с цел осигуряване на специални ленти с предимство.

5. Подкрепа за жилищната политика

• Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради

Оперативна програма „Регионално развитие“ посредством схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.2-01/2011 **„Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“**, подпомага изпълнението на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. Схемата е публикувана на 18.07.2011 г., като представлява неразделна част от Националната жилищна стратегия и ще допринесе за дългосрочни подобрения в условията на живот в градовете. Конкретен бенефициент е дирекция „Жилищна политика“ към Министерство на регионалното развитие и благоустройството, която е отговорна за прилагането на жилищната политика в Република България. На 09.04.2012 г. е издадена заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството за предоставяне на безвъзмездната помощ на конкретния бенефициент, с което стартира изпълнението на проекта. Общата стойност на проекта възлиза на **65 млн. лв.**, от които **50 млн. лв.** безвъзмездна финансова помощ. До 75% от стойността на бюджета за енергийно обновяване за всяка одобрена за финансиране по проекта сграда ще бъдат безвъзмездна финансова помощ, 25% ще се осигуряват със собствени или заемни средства от етажната собственост. В рамките на проекта е предвидено изпълнение на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове, които обхващат извършване на обследвания за енергийна ефективност и внедряване на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради (топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване).

• Подкрепа за създаване на инструмент за финансов инженеринг Фонд за жилищно обновяване.

През март 2012 г. , след процедура по Закона за обществените поръчки, е сключен договор с „Корпоративна търговска банка“ АД за създаване на Фонд

за жилищно обновяване (ФЖО) с бюджет от 12,467 млн. лв. от ОПРР и 1 млн. лв. съфинансиране от КТБ АД. ФЖО е инструмент за финансов инженеринг за предоставяне на заеми/банкови гаранции, които собствениците на жилища в многофамилни жилищни сгради могат да използват за осигуряване на финансово самоучастие в процеса по обновяване на масовия жилищен фонд в България.

6. Подкрепа за социални жилища за маргинализирани групи

В изпълнение е схема, обявена на 30.08.2011 г. с бюджет **16 млн. лв.**, насочена към осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на групи в неравностойно положение, чрез обновяване и промяна на предназначението на съществуващи сгради, собственост на публични власти или сдружения с нестопанска цел. Схемата ще допринесе за социалното включване на хора в неравностойно и уязвимо положение чрез повишаване на техния жизнен стандарт и общо подобряване на качеството на жилищния фонд на градските общности. Конкретни бенефициенти по схемата са общините Бургас, Видин, Девня и Дупница, които са избрани от междуведомствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС с цел създаване на пилотни модели за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера. В процес на изпълнение са 3 договора на общините Варна, Девня и Дупница, като размерът на предоставената БФП е **10,2 млн. лв.**

7. Съвместна европейска инициатива JESSICA

Инициативата JESSICA е насочена към подпомагане на устойчивото и интегрирано градско развитие. В България JESSICA се осъществява от ОПРР, посредством Холдингов фонд, управляван от Европейска инвестиционна банка, чрез два Фонда за градско развитие (ФГР), които финансират проекти за публично-частно партньорство и други проекти за градско развитие на територията на София и шестте големи града – Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен.

“Фонд за устойчиво градско развитие

на София” ЕАД предоставя нисколихвени заеми, гаранции и дялово участие за проекти на територията на град София. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е **49,2 млн. лв.**, в това число 24,6 млн. лв. от ОПРР и 24,6 млн. лв. от фонд мениджъра.

“Регионален фонд за градско развитие” АД предоставя нисколихвени заеми и дялово участие за проекти на територията на шестте големи града. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е **110,7 млн. лв.**, в това число 36,9 млн.лв. от ОПРР и 73,8 млн. лв. съфинансиране от фонд мениджъра.

Фондовете за градско развитие работят по широко портфолио от потенциални проекти за финансиране с нисколихвени кредити по инициативата JESSICA.

Първите проекти, одобрени за финансиране от фондовете за градско развитие по JESSICA, ще получат кредити на обща стойност 11,9 млн. лева, като инвестициите са предвидени за:

- Реконструкция и капиталов ремонт на „Женски пазар“ в гр.София;
- Реконструкция на Централния общински пазар в гр.Стара Загора;
- Преустрояване на бивш подземен обект с отбранително предназначение (бомбоубежище) в увеселителен атракцион „Подземен град“ в гр.Бургас.

8. Развитие на културната инфраструктура – ключови проекти на Министерство на културата

Министерство на културата изпълнява **18 договора** на обща стойност **49 млн. лв.** за реконструиране и обновяване на културни обекти с национално значение като Националния музеен комплекс, Базилика „Света София“, Зала „България“, Сатиричен театър „Алеко Константинов“ – гр. София и др. Приключени са 10 проекта, с което са обновени и модернизирани сгради на 3 театъра – ДТ „Адриана Будевска“ – гр. Бургас, Драматичен театър „Ст. Бъчваров“ – гр. Варна, Сатиричен театър „Алеко Константинов“ – гр. София; 3 опери – Русенската опера, Оперно-филхармонично дружество – гр. Русе и Оперно-филхармонично дружество – гр. Бургас, 3 музея – Национален музей на българското изобразително изкуство, Национален политехнически музей – гр. София, Архитектурен музей „Св. София“ и 1 концертна зала – Концертен комплекс „България“.

Предоставени са **32 млн. лв.** по **10 договора** за подкрепа развитието на недвижими културни ценности с национално и световно значение като Античен културно-комуникационен комплекс „Сердика“ (т.нар. „Ларго“), Национален историко-археологически резерват „Плиска“, Исторически резерват „Трапезица“ – гр. Велико Търново и др. Приключени са 4 проекта, като са подобрили туристически атракции – недвижими културни ценности и свързаната с тях инфраструктура – „Ески джамия и музей на религиите“ – гр. Стара Загора, Църква „Св. Георги“ – с. Арбанаси, Римска крепост „Сексагинта Приста“ – гр. Русе и Кръстатата казарма (Етнографска експозиция) – гр. Видин.

9. Подкрепа за развитие на туристически атракции в общини

В рамките на 2 схеми по ОПРР се подкрепят **60 проекта**, които целят да подобрят състоянието на културни ценности и природни забележителности на територията на общините чрез комплекс от мерки за развитие на интегриран туристически продукт – съчетание от инфраструктурни, маркетингови и консервационни дейности. Одобрените проекти са на обща стойност **196 млн. лв.** Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, като приносът на ОПРР ще спомогне за повишаване на тяхната привлекателност:

- Старият град на Несебър;
- Мадарският конник и Шуменската крепост – община Шумен;
- Археологически комплекс Перперикон – община Кърджали;
- Древната българска столица Велики Преслав – община Велики Преслав;
- Белоградчишката крепост – община Белоградчик;
- Асеновата крепост – община Асеновград;
- Островът „Света Анастасия“ – община Бургас;
- Архитектурно-етнографски комплекс „Етър“ и Архитектурно-исторически резерват с. Боженци – община Габрово;
- Музеят на София с активно присъствие на минерална вода – Столична община;
- Пещерата Леденика – община Враца;
- Археологическият резерват на град Хисаря.

Подкрепа се предоставя и за развитието на нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

10. Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

Оперативна програма „Регионално развитие“ подкрепя развитието на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите чрез 2 схеми в рамките на Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“. Бенефициенти по схемата са всички 264 общини на територията на страната. Дейностите, които се подкрепят, са насочени към дестинации със значителен туристически потенциал, популяризиращи природното, културно и историческо наследство. Към момента в процес на изпълнение са **27 договора** на обща стойност на БФП **12,1 млн. лв.**

През юли 2012 г. е обявена втора схема – „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II“ с общ бюджет **6 млн. лв.** През февруари 2013 г. бяха сключени **12 договора** на обща стойност на БФП **5,6 млн. лв.**

11. В подкрепа на следващия програмен период

През март 2012 г. е обявена схема – „В подкрепа на следващия програмен период“. Тя се реализира в рамките на Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“. Кандидатстването по схемата се извършва изцяло по електронен път чрез Електронния модул на ИСУН с краен срок за кандидатстване 30 април 2013 г. Схемата е насочена към разработване на работни инвестиционни проекти, с които бенефициентите ще имат възможност да кандидатстват за финансиране със средства през следващия програмен период 2014-2020 г. Бюджетът на схемата възлиза на **27,5 млн. лв.**, като допустими кандидати са 36 общини – центрове на градски агломерации. Първите проектни предложения са подадени през декември 2012 г. и на този етап са сключени **2 бр. договори** за предоставяне на БФП в размер на 3 млн. лв. с общините Добрич и Столична.

12. Подобряване на градската среда

По ОПРР се изпълняват **41 договора** на стойност на БФП **195 млн. лв.**, финансирани в рамките на две схеми за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда – паркове, зони за отдих, велоалеи, зелени площи и др. През септември 2012 г. е обявена трета схема за подобряване на градската среда – „Зелена и достъпна градска среда“ с индикативна обща стойност **180 млн. лв.**, конкретни бенефициенти 36 общини центрове на градски агломерации. Подадени и одобрени са **36 проектни предложения** на обща стойност на **БФП 177 млн. лв.**

В процес на изпълнение са също така **36 договора** на обща стойност на БФП **19 млн. лв.** за изготвяне на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие на 36-те града – центрове на агломерационни ареали. През януари 2013 г. е обявена схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“, която се реализира в рамките на Приоритетна ос 5 «Техническа помощ», Операция 5.3 «Изграждане на капацитета на бенефициентите по ОПРР». Основната цел на схемата е да бъдат изгработени интегрирани планове за градско възстановяване и развитие в 31 града от Ниво 3 и Ниво 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие (НКПР). Кандидатстването по схемата се извършва изцяло по електронен път чрез Електронния модул на ИСУН с краен срок за кандидатстване 30 април 2013 г. Общият размер на БФП е в размер на 7 100 000 лв. По схемата има 1 договор в изпълнение – на община Ивайловград като размерът на предоставената БФП е 200 000 лв.

Предизвикателствата пред Управляващия орган на ОПРР за следващия програмен период са свързани с активно участие в дискусиите по определяне и последващо изпълнение на новите стратегически цели и приоритети на Кохезионната политика на европейско ниво, ефективно включване в разработването на политиката за програмиране на развитието на Република България до 2020 г., както и осъществяване на максимално ефективна координация и съгласуваност при стратегическото планиране, програмиране на регионалното развитие на страната след 2014 г.

За новия програмен период, чрез конкурсна процедура беше избрано ново наименование на Програмата, а именно: Оперативна програма „Региони в растеж“, както и ново послание: „Едно по-добро място за живеене“. Логото символизира взаимовръзката на общото, т.е. България и отделните изграждащи я части, районите, областите, градовете, действащи в синхрон помежду си.

Управляващият орган на ОПРР стартира процеса на програмиране още през 2011 г. с изготвянето на детайлен социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) за периода 2014-2020 г. Разработен е фокусиран анализ на специфичните териториални характеристики, градското развитие, националните секторни политики от регионално значение, които попадат извън политиката за градско развитие, както и анализ на капацитета и възможностите за управление и изпълнение на проекти и анализ на източниците на финансиране на регионалното развитие, които ще бъдат на разположение за следващия програмен период. Формулирани са основни изводи и SWOT анализ на българските региони. Предстои актуализация на анализа на базата на коментари от заинтересованите страни, включително Европейската комисия, предварителната и екологичната оценка на ОПРР.

С приетата през декември 2012 г. от Министерски съвет Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. изпълняваме изискването на реформираната европейска кохезионна политика за засилване на териториалния контекст на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие за следващия програмен период, като основен резултат е определеният брой на градовете (67 бр.), конкретни бенефициенти по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020 г. за прилагане в тях на целенасочена държавна политика за градско развитие.

През юли 2012 г. със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството бе сформирана Тематична работна група за разработване на ОПРР 2014-2020 г. Към 30.04.2013 г. са проведени осем заседания на работната група, като на шестото заседание, проведено на 18.12.2012 г., е одобрен първи проект на оперативната програма. В рамките на последните две заседания е обсъден актуализиран и допълнен вариант на ОПРР. Проведен е и първият кръг от преговори с представители на ЕК, получени са първи официални коментари от ЕК по програмата, които ще бъдат отразени във втория официален проект на ОПРР.

Проектът на Оперативна програма „Региони в растеж“ за програмен период 2014-2020 г. предвижда подкрепа за следните приоритетни направления:

Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“

Приоритетна ос 2: „Държавна образователна инфраструктура“

Приоритетна ос 3: „Регионална здравна инфраструктура“

Приоритетна ос 4: „Регионална социална инфраструктура“

Приоритетна ос 5: „Регионален туризъм“

Приоритетна ос 6: „Регионална пътна инфраструктура“

Приоритетна ос 7: „Превенция на риска“

Приоритетна ос 8: Техническа помощ

Оперативната програма се изготвя в съответствие и в подкрепа на изпълнението на два национални документа за развитието на България до 2020 г. – Национална програма за развитие „България 2020“ и Национална програма за реформи 2012-2020 г.

Доразвивайки и надграждайки постигнатото през сегашния програмен период и във връзка със засилване на ролята на градското развитие за постигане на целите на Кохезионната политика, основен приоритет и през периода 2014-2020 г. ще бъде устойчиво и интегрирано градско развитие.

Приоритетът ще бъде изпълняван в рамките на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на 67 града, определени за конкретни бенефициенти по Приоритетната ос 1, за прилагане в тях на целенасочена държавна политика за градско развитие. Предвид стратегическия фокус на ОПРР 2014-2020 г., насочен към градско развитие в този приоритет е фокусиран около 62 процента от финансовия ресурс на програмата. В рамките на приоритетната ос ще бъде подкрепено изпълнението на шест инвестиционни приоритета, включващи списък от примерни дейности за реализация. Индикативните дейности са свързани с интервенции в общинска културна, образователна, спортна и социална инфраструктура, подобряване на градската среда, енергийна ефективност в административни и жилищни сгради, интегриран градски транспорт, зони с потенциал за икономическо развитие.

Втори, трети и четвърти приоритет на бъдещата оперативна програма ще бъдат насочени към ефективното изпълнение на инвестиции в държавна образователна, регионална здравна и социална инфраструктура, като ще се финансират инвестиции извън обхвата на интервенциите на интегрираните планове. По този начин ще се подкрепят секторните политики, които имат ясно регионално въздействие и надхвърлят градското измерение. Потенциалната подкрепа ще осигури допълняемост на реализираните общински мерки, интегрирано развитие и добавена стойност за интервенираната територия. Концепцията по ОПРР е насочена към осъществяване на мерки за обновяване, модернизация и реконструкция на предварително дефинирани проекти от съответната инфраструктура, на база разработена методология за приоритизация и наличие на стратегическа рамка за развитие на сектора.

С отделна приоритетна ос ще се подпомага регионален туризъм, чрез който опазването, популяризирането и развитието на културното и природно наследство ще бъдат стимулирани и подкрепяни като приоритетни инвестиции. Основните дейностите, които ще бъдат осъществявани са свързани с развитие на природни, културни и исторически атракции и религиозни обекти от национално и световно значение и развитието на регионален маркетинг. Развитието на регионалния туризъм и използването на местния икономически потенциал е основен инструмент за създаване на нови форми на заетост в регионите и постигане на устойчив икономически растеж

Регионалната пътна инфраструктура е изведена като приоритет от национално значение. Инвестициите ще бъдат насочени към първокласни, второкласни (извън Трансевропейската транспортна мрежа) и третокласни пътища. Ще бъдат финансирани пътни отсечки от национално и регионално значение, предварително определени на базата на разработени пътна стратегия до 2020 г. и методология за приоритизирането им от Агенция „Пътна инфраструктура“.

ОПРР ще подкрепя предприемането на действия за Справянето с климатичните промени и превенция на риска, което е изключително важно от гледна точка на фокусирани инвестиции, повишаване качеството на живот и съответните екологични условия. По приоритетна ос „Техническа помощ“ финансовият ресурс е насочен към укрепване и повишаване на административния и институционалния капацитет на Управляващия орган и бенефициентите за успешното управление и изпълнение на оперативна програма „Региони в растеж“.

През следващия програмен период ще се доразвие и надгради използването на финансови инструменти. Проекти от типа JESSICA ще бъдат приложими по отношение на устойчивото градско развитие и туризма, като се планира разширение на териториалния обхват до 67 града в страната и значително увеличение на финансовия ресурс, алокиран за възвръщаеми инвестиции по ОПРР. Това ще разшири значително потенциалните възможности за формиране на публично-частни партньорства и за финансиране на инициативи на бизнеса, които имат социално-икономически ефект и принос към целите на ОПРР 2014-2020 г.

Резултатите от изпълнението на ОПРР се очаква да имат положително въздействие върху процесите на регионалното развитие в страната, като представляват подкрепа за противодействие на последиците от глобалната финансова и икономическа криза. В тази връзка е и основната цел на програмата: осигуряване на устойчив и балансиран икономически растеж, повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на градовете и създаването на нови работни места.

**Министерство на регионалното развитие и
благоустройството**

гр. София – 1303
бул. „Тодор Александров“ 109
ГД „Програмиране на регионалното развитие“
тел.: +359 2 9405 426
факс: +359 2 987 7450
e-mail: oprd@mrrb.government.bg
www.bgregio.eu
www.mrrb.government.bg

Отдел „Южен централен район“, МРРБ

гр. Пловдив – 4000
ул. „Богомил“ № 31, ет. 4
тел.: +359 32 630 238
e-mail: jmollov@mrrb.government.bg

Отдел „Югозападен район“, МРРБ

гр. София – 1303
бул. „Тодор Александров“ 109
тел.: +359 2 9405 539
e-mail: igeorgieva@mrrb.government.bg

Отдел „Северен централен район“, МРРБ

гр. Русе – 7000
пл. „Свобода“ № 6, ет. 6
тел.: +359 82 830 768
e-mail: tkuleva@mrrb.government.bg

Отдел „Североизточен район“, МРРБ

гр. Варна – 9000
ул. „Преслав“ № 51, ет. 2
тел.: +359 52 625 721
e-mail: adoncheva@mrrb.government.bg

Отдел „Северозападен район“, МРРБ

гр. Видин – 3700
ул. „Цар Симеон Велики“ № 69А, ет. 4
тел.: +359 94 601 145
e-mail: bvoicheva@mrrb.government.bg

Отдел „Югоизточен район“, МРРБ

гр. Бургас – 8000
бул. „Стефан Стамболов“ № 120, ет. 5
тел.: +359 56 810 427
e-mail: n.nikolov@mrrb.government.bg

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Изготвено по проект: BG161PO001/5-01/2008/056
“Изработване и разпространение на информационни материали за
Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г. (ОПРР)”
Приоритетна ос 5: „Техническа помощ” на ОПРР. Проектът се финансира от
Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на
Република България.